

Suvestinė redakcija nuo 2021-12-24

Nutarimas paskelbtas: TAR 2020-08-31, i. k. 2020-18209

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL VIDUTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS KAINOS NUSTATYMO TVARKOS IR SĄLYGŲ
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. rugpjūčio 31 d. Nr. O3E-762
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus 2020 m. rugpjūčio 18 d. pažymą Nr. O5E-638 „Dėl Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“, Taryba **n u t a r i a:**

Patvirtinti Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašą (pridedama).

Tarybos pirmininkė

Inga Žilienė

PATVIRTINTA
Valstybinės energetikos
reguliavimo tarybos
2020 m. rugpjūčio 31 d.
nutarimu Nr. O3E-762

VIDUTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS KAINOS NUSTATYMO TVARKOS IR SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo tvarką ir sąlygas.

2. Aprašo tikslas – nustatyti skaidrius, aiškius ir objektyvius vidutinės gamtinių dujų biržos kainos nustatymo principus.

3. Aprašas taikomas Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – Taryba), kuri, remdamasi šiuo Aprašu, nustato:

3.1. vidutinę gamtinių dujų biržos kainą, įvertinant konkrečiam mėnesiui Lietuvos prekybos aikštelėje įvykdytus pirkimus arba pardavimus, sudarytus dieninių sandorių rinkoje, kuri taikoma apskaičiuojant šilumos ir (ar) karšto vandens kainą;

3.2. vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą, įvertinant per kalendorinius metus Lietuvos prekybos aikštelėje įvykdytus pirkimus arba pardavimus, sudarytus dieninių sandorių rinkoje, kuri taikoma apskaičiuojant šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti skirtumą Šilumos kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Tarybos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl šilumos kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Šilumos kainų nustatymo metodika), nustatyta tvarka;

3.3. vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą, įvertinant per paskutinius 12 mėnesių Lietuvos prekybos aikštelėje įvykdytus pirkimus arba pardavimus, sudarytus dieninių sandorių rinkoje. Šiame papunktyje nurodyta vidutinė metinė gamtinių dujų biržos kaina taikoma apskaičiuojant šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti skirtumą Šilumos kainų nustatymo metodikoje, nustatyta tvarka ūkio subjektams, kurių finansiniai metai prasideda atitinkamų kalendorinių metų spalio 1 d. ir baigiasi kitų kalendorinių metų rugsėjo 30 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1739](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-23, i. k. 2021-26880

3¹. Taryba viešai savo tinklalapyje skelbia:

3¹.1. vidutinę gamtinių dujų biržos kainą iki kiekvieno mėnesio 20 dienos;

3¹.2. vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą, kuri nustatoma, įvertinant per kalendorinius metus Lietuvos prekybos aikštelėje įvykdytus pirkimus arba pardavimus, sudarytus dieninių sandorių rinkoje, iki kiekvienų metų sausio mėnesio 20 d.;

TAR pastaba. 3¹.2 papunktis taikomas, apskaičiuojant 2022 m. ir vėlesnių laikotarpių vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą

3¹.3. vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą, kuri nustatoma, įvertinant per paskutinius 12 mėnesių Lietuvos prekybos aikštelėje įvykdytus pirkimus arba pardavimus, sudarytus dieninių sandorių rinkoje, iki kiekvienų metų spalio mėnesio 20 d.

TAR pastaba. 3¹.3 papunktis taikomas, apskaičiuojant 2021 m. spalio 1 d. – 2022 m. rugsėjo 30 d. ir vėlesnių laikotarpių vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą

Papildyta punktu:

Nr. [O3E-1739](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-23, i. k. 2021-26880

4. Apraše vartojamos šios sąvokos:

4.1. **Gamtinių dujų biržos Lietuvos prekybos aikštelė** (toliau – Lietuvos prekybos aikštelė) – biržos prekybos vieta virtualiame Lietuvos prekybos taške, kuriame sudaromi pirkimo arba pardavimo sandoriai.

4.2. **Dieninių sandorių rinka** – rinka, kurioje yra prekiaujama trumpalaikiais produktais.

4.3. **Vidutinė gamtinių dujų biržos kaina** – gamtinių dujų kaina, nustatoma vadovaujantis gamtinių dujų biržos operatoriaus pateikta informacija apie Lietuvos prekybos aikštelėje įvykdytus pirkimus arba pardavimus, sudarytus dieninių sandorių rinkoje konkrečiam pristatymo laikotarpiui.

5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Šilumos ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme.

II SKYRIUS

VIDUTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS KAINOS NUSTATYMO TVARKA IR SĄLYGOS

6. Vidutinė gamtinių dujų biržos kaina Lietuvos prekybos aikštelėje dieninių sandorių rinkoje įvykusiems sandoriams nustatoma vadovaujantis Aprašo 10 punktu.

7. Vidutinę gamtinių dujų biržos kainą sudaro žaliavos išlaidos.

8. Vidutinei gamtinių dujų biržos kainai nustatyti naudojami dujų biržos operatoriaus Tarybai teikiami duomenys pagal Prekybos gamtinių dujų biržoje reglamentą, suderintą Tarybos 2019 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. O3E-718 „Dėl UAB GET Baltic prekybos gamtinių dujų biržoje reglamento derinimo“, apie prekybos tarp rinkos dalyvių rezultatus, nurodant sandorio šalis, suprekiatus kiekius ir kainas.

9. Informacijos, nurodytos Aprašo 8 punkte, teikimo Tarybai tvarką ir sąlygas nustato Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklės, patvirtintos Tarybos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80 „Dėl Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių patvirtinimo“.

10. Vidutinė gamtinių dujų biržos kaina ir vidutinė metinė gamtinių dujų biržos kaina:

10.1. nustatoma įtraukiant tik vieną sandorio pusę, t. y. pirkimo arba pardavimo. Įvykus tarpvalstybiniam sandoriui vertinama ta sandorio pusė, kurios pavedimas buvo pateiktas Lietuvos prekybos aikštelėje;

10.2. nustatoma kaip vidutinė svertinė dieninių sandorių rinkoje, Lietuvos prekybos aikštelėje, konkrečiam pristatymo laikotarpiui sudarytų sandorių kaina ir apskaičiuojama pirkimo arba pardavimo kiekio ir kainos sandaugos sumą padalinant iš viso atitinkamai įsigyto arba parduoto dujų kiekio:

$$P_D = \frac{\sum(P_{LT} \times Q_{LT})}{\sum Q_{LT}}$$

P_D – vidutinė gamtinių dujų biržos kaina, Eur/MWh;

P_{LT} – įvykdyto sandorio pirkimo arba pardavimo kaina, Eur/MWh;

Q_{LT} – įvykdyto sandorio pirkimo arba pardavimo kiekis, MWh.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1739](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-23, i. k. 2021-26880

$$P_D = \frac{\sum(P_{LT} \times Q_{LT})}{\sum Q_{LT}}$$

P_D – vidutinė gamtinių dujų biržos kaina, Eur/MWh;

P_{LT} – įvykdyto sandorio pirkimo arba pardavimo kaina, Eur/MWh;

Q_{LT} – įvykdyto sandorio pirkimo arba pardavimo kiekis, MWh.

11. Taryboje nustatytos vidutinės gamtinių dujų biržos kainos taikomos taip, kaip numatyta Šilumos kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Tarybos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, ir Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše, patvirtintame Tarybos 2010 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. O3-202 „Dėl Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1739](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-23, i. k. 2021-26880

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Asmenys, pažeidę šio Aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Tarybos veiksmai ar neveikimas, įgyvendinant šį Aprašą, gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Pakeitimai:

1.
Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas
Nr. [O3E-1739](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-23, i. k. 2021-26880
Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2020 m. rugpjūčio 31 d. nutarimo Nr. O3E-762 „Dėl Vidutinės gamtinių dujų
biržos kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo